

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Gegevensverzameling werkgebonden personenmobiliteit >

» Handreiking voor werkgevers

Mei 2023

Inhoudsopgave

7	Voorwoord	3
1	Inleiding	4
1.1	Van het klimaatakkoord naar rapportageverplichting	5
1.2	Rapportageverplichting in het kort	5
2	Gegevens verzamelen	7
2.1	Inleiding	8
2.2	Hoe gaat u te werk?	8
2.3	Wanneer valt u onder het besluit CO ₂ -reductie werkgebonden personenmobiliteit?	9
2.4	Om welke gegevens gaat het precies?	10
2.5	Wat u niet hoeft in te vullen en aandachtspunten	13
2.6	Formele aspecten	14
3	Zakelijke mobiliteit – lease en/of eigen wagenpark	16
3.1	Inleiding	17
3.2	Welke gegevens levert u aan?	17
3.3	Jaarkilometers koppelen aan voertuigtype	18
3.4	Zakelijke kilometers onderscheiden via ritregistratie	18
3.5	Zakelijke kilometers onderscheiden via forfaitaire methode	19
4	Zakelijke mobiliteit – mobiliteitsdienstverleners	22
4.1	Inleiding	23
4.2	Soorten mobiliteitsdienstverleners	23
4.3	Welke gegevens levert u aan?	24
4.4	Jaarkilometers koppelen aan vervoerswijze	24
4.5	Zakelijke mobiliteit onderscheiden (waar nodig)	25
5	Zakelijke mobiliteit – declaraties	26
5.1	Inleiding	27
5.2	Welke gegevens levert u aan?	27
5.3	Gegevensverzameling via declaratiesystemen	28
6	Woon-werkmobiliteit	29
6.1	Inleiding	30
6.2	Welke gegevens levert u aan?	31
6.3	Gegevensverzameling met een enquête onder werknemers	31
6.4	Gegevensverzameling via registratiesystemen	36
7	Wat ná de rapportageverplichting	37
	Bijlagen	39
1	Begrippenlijst rapportageverplichting	40
2	Opzet van het digitaal formulier	41
3	Toelichting rekenmethode CO ₂ -uitstoot	42
4	Voorbeeldenquête woon-werkmobiliteit	43
5	Overzicht regionale netwerken mobiliteit	44

Voorwoord

Om de klimaatverandering tegen te gaan staan we met elkaar voor enorme uitdagingen. Eén daarvan is het verminderen van de CO₂-uitstoot door werkgebonden mobiliteit. Bijna de helft van de uitstoot door personenmobiliteit komt door woon-werkmobiliteit en zakelijke mobiliteit. Samen noemen we dit werkgebonden personenmobiliteit. U heeft als werkgever grote invloed op het verminderen van deze uitstoot.

- ➔ Het 'Besluit CO₂-reductie werkgebonden personenmobiliteit' verplicht werkgevers met 100 of meer werknemers jaarlijks gegevens over werkgebonden personenmobiliteit te verstrekken. Deze verplichting gaat 1 januari 2024 in. De verplichting geeft inzicht in en grip op de CO₂-uitstoot.
- ➔ Als uw organisatie minder dan 100 werknemers heeft, valt u niet onder de rapportageverplichting. Twijfelt u? Kijk dan bij de definitie van werknemer in de begrippenlijst op [pagina 40](#).

Als u niet onder de rapportageverplichting valt, mag u vrijwillig gegevens verstrekken. Uw CO₂-uitstoot wordt dan automatisch berekend.

Deze handreiking is bedoeld om u te helpen met de jaarlijkse rapportageverplichting. U krijgt praktische tips en methodes aangereikt om binnen uw organisatie aan de gevraagde gegevens te komen. Begin tijdig met de voorbereiding van de rapportage, in ieder geval vóór 1 januari 2024.

De rapportageverplichting vraagt u per jaar het totaal aan gereisde kilometers uitgesplitst naar de verschillende vervoermiddelen en brandstoftypen te verzamelen. U hoeft voor het

rapporteren van gegevens over woon-werkmobiliteit en zakelijke mobiliteit niet een geheel nieuwe administratie op te zetten. Veel gegevens kunt u waarschijnlijk, met soms kleine aanpassingen, al uit uw administratie halen. Ook hoeft u niet zelf de CO₂-uitstoot uit te rekenen of verslag te doen van uw mobiliteitsbeleid.

De verzamelde gegevens vult u in op een digitaal formulier. Dit formulier vindt u op de [website](#) en is door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) ontwikkeld. Na het invullen van de gegevens krijgt u een rapportage van uw CO₂-uitstoot. Dit geeft u inzicht in waar u staat bij het verduurzamen van de woon-werk- en zakelijke mobiliteit van uw organisatie. De rapportage bevat ook praktische informatie om de werkgebonden personenmobiliteit van uw organisatie (verder) te verduurzamen. Deze handreiking gaat daar verder niet op in.

Leeswijzer

Deze handreiking bestaat uit een algemeen deel met de kernonderdelen van het 'besluit CO₂-reductie werkgebonden personenmobiliteit' en de rapportageverplichting. Daarnaast is er een inhoudelijk deel met uitleg over hoe u de nodige gegevens per onderdeel kunt verzamelen. De nummers in onderstaand schema verwijzen naar de hoofdstukken.

Deel A De rapportageverplichting	Deel B Gegevens verzamelen	Deel C Na de rapportageverplichting
1. Inleiding 2. Gegevens verzamelen	Zakelijke mobiliteit 3. Lease en/of eigen wagenpark 4. Mobiliteitsdienstverleners 5. Declaraties	7. Wat ná de rapportageverplichting
	Woon-werkmobiliteit 6. Woon-werkmobiliteit	Bijlagen

Inleiding

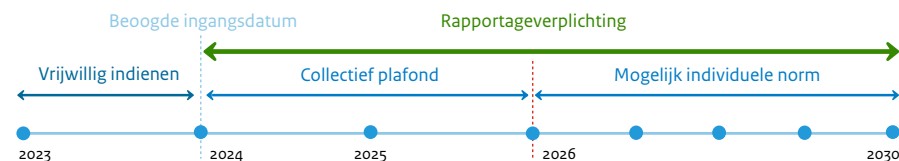

1.1 Van het Klimaatakkoord naar rapportageverplichting

In Nederland is in 2019 het Klimaatakkoord afgesloten. Daarin hebben overheden, werkgevers en maatschappelijke organisaties afspraken gemaakt om de CO₂-uitstoot te verminderen. Een van de afspraken is dat werkgevers met 100 of meer werknemers hun jaarlijkse CO₂-uitstoot door werkgebonden personenmobiliteit verminderen zodat die in 2030 in totaal met minimaal 1,5 megaton is verminderd.

Eerst was het idee om direct in de regelgeving een maximum te stellen aan de CO₂-uitstoot per reizigerskilometer. Werkgevers zouden dan vier jaar de tijd krijgen om daaraan te voldoen. Door de onzekerheden die de COVID-19 pandemie meebracht is daarvan afgezien. In plaats van een verplichting voor individuele werkgevers is gekozen voor een gezamenlijk CO₂-uitstoot plafond. De komende jaren wordt gekeken of de CO₂-uitstoot door werkgebonden personenmobiliteit van alle werkgevers met 100 of meer werknemers onder dat plafond blijft. De gegevens die worden verkregen door de rapportageverplichting bieden daarvoor de basis. In 2026 vindt een evaluatie plaats. Als dan blijkt dat de CO₂-uitstoot niet onder het plafond is gebleven, zal alsnog in de regelgeving een maximum CO₂-uitstoot per reizigerskilometer worden opgenomen. Iedere werkgever zal dan verplicht zijn om daaraan te voldoen.

Tijdslijn: Historie en toekomst van de rapportageverplichting

De rapportageverplichting helpt u als werkgever om inzicht te krijgen in de CO₂-uitstoot door werkgebonden personenmobiliteit van uw organisatie. Zo kunt u zelf uw CO₂-uitstoot bijhouden en zien in hoeverre de CO₂-uitstoot daalt.

1.2 Rapportageverplichting in het kort

De rapportageverplichting houdt in dat u ieder jaar een opgave doet van het totaal aantal gereisde kilometers door uw werknemers voor uw organisatie. De kilometers rapporteert u apart voor het soort vervoermiddel en type brandstof. Ook geeft u op of het om woon- werk- of zakelijke mobiliteit gaat. Als u alle gegevens in het digitaal formulier hebt ingevoerd, wordt de CO₂-uitstoot van de woon-werk- en zakelijke mobiliteit van uw organisatie berekend. U krijgt na het indienen van het formulier een rapportage. Deze rapportage geeft een overzicht van alle ingevoerde gegevens en de berekende CO₂-uitstoot.

Het digitaal formulier voor het invullen van de gegevens vindt u op de [website](#) van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (hierna: RVO).

De rapportageverplichting is zo opgezet dat deze zoveel mogelijk aansluit op de administratie die u al bijhoudt. Als uw administratie nog niet direct de gevraagde gegevens kan leveren, dan geeft de handreiking u tips om uw administratie aan te passen of biedt u een alternatieve methode om de gegevens te verzamelen.

Het eerste jaar waarover u moet rapporteren is 2024. De door u ingevoerde gegevens worden vanaf 2025 (automatisch) beschikbaar gesteld aan de (regionale) omgevingsdienst die werkt voor de gemeente van uw hoofdvestiging. Jaarlijks controleert de omgevingsdienst of u de gegevens tijdig en goed hebt ingediend. Ieder jaar moeten voor 1 juli de gegevens van het jaar daarvoor zijn ingediend. Als voorbeeld: de gegevens over het jaar 2024 moeten op zijn laatst op 30 juni 2025 op het digitaal formulier zijn ingevuld. Tot dat moment kunt u ook op vrijwillige basis gebruik maken van het digitaal formulier.

Status regelgeving

De rapportageverplichting komt in een nieuw hoofdstuk 18 van het 'Besluit activiteiten leefomgeving'. Dat hoofdstuk wordt toegevoegd met het besluit CO₂-reductie werkgebonden personenmobiliteit. Dat besluit is nog niet in werking getreden. Naar verwachting zal de inhoud van de rapportageverplichting niet meer veranderen. Om u goed voor te kunnen bereiden op de invoering, is deze handreiking nu al beschikbaar gesteld.

Status handreiking

Totdat de rapportageverplichting in werking is getreden, kunt u deze handreiking gebruiken als leidraad om u op tijd voor te bereiden op het verzamelen van de gegevens. Als u de gegevens voor de rapportageverplichting volgens deze handreiking verzamelt, bent u in staat aan te tonen dat u zorgvuldig te werk gaat. Dat helpt bij een controle door de omgevingsdienst. Ook kunt u de periode tot 1 januari 2025 gebruiken voor het vrijwillig indienen van een rapportage. Dat kan helpen om nu al inzicht te krijgen in uw CO₂-uitstoot en om te testen hoe alles verloopt.

Gegevens verzamelen

2.1 Inleiding

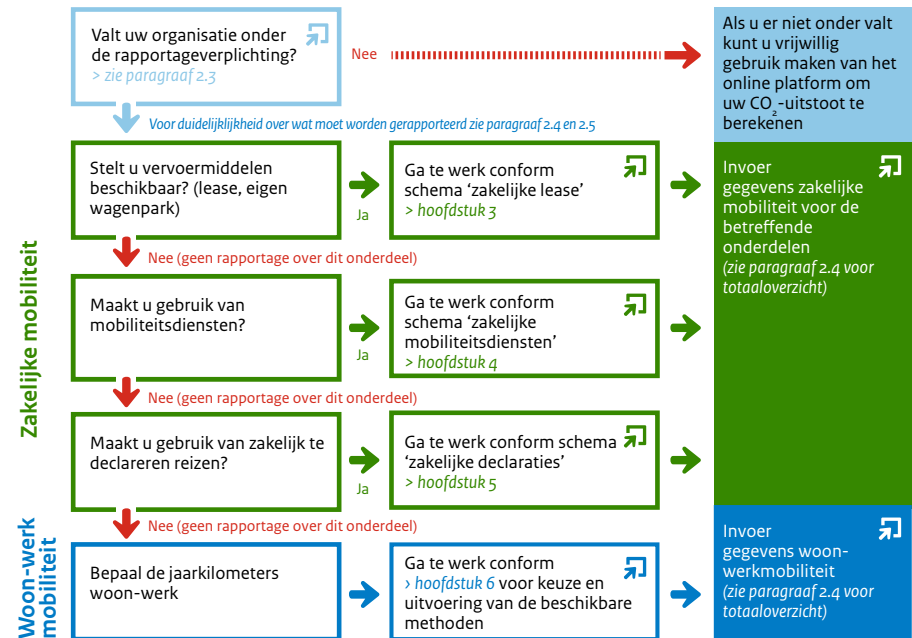
De gegevens die u volgens de rapportageverplichting moet verstrekken, heeft u waarschijnlijk niet meteen volledig beschikbaar. Sommige gegevens zijn wellicht al aanwezig in uw administratie, anderen zijn daaraan nog toe te voegen. Dit laatste vraagt om eenmalige aanpassing van uw systemen. De rapportages in de volgende jaren verlopen dan gemakkelijker. Wij raden u daarom aan zo snel mogelijk te beginnen met eventuele aanpassingen, in ieder geval vóór 1 januari 2024. De eerste verplichte rapportage gaat namelijk over 2024. De gegevens over 2024 moet u uiterlijk 30 juni 2025 indienen.

Dit overzicht maakt u op hoofdlijnen wegwijs hoe u de gegevens kunt verzamelen en hoe de handreiking daarbij kan helpen. Het hoofdstuk geeft uitleg over de begrippen die centraal staan in de rapportageverplichting. De juridische uitleg van deze begrippen kunt u vinden in het besluit CO₂-reductie werkgebonden personenmobiliteit zelf en de nota van toelichting. [Bijlage 1](#) bevat de begrippenlijst. In [Bijlage 2](#) vindt u een schermafdruk van de eerste pagina's van het digitaal formulier waarop u de gegevens in moet vullen.

2.2 Hoe gaat u te werk?

Als eerste is het van belang om vast te stellen of u onder de rapportageverplichting valt. Details hierover leest u in de volgende paragraaf (2.3). Als u onder de verplichting valt, biedt paragraaf 2.4 een overzicht van waar u over rapporteert en van de gegevens die van u worden gevraagd. Deze gegevens worden per onderdeel toegelicht in de hoofdstukken 3 tot en met 6. Hierin wordt zo compleet mogelijk uitgelegd hoe u per onderdeel te werk

Figuur 1: stroomschema 'gegevensverzameling'

gaat, zowel in de voorbereiding op de verplichting als bij de rapportage zelf. De onderdelen bestaan uit zakelijke mobiliteit (lease en/of eigen wagenpark, mobiliteitsdiensten en declaraties) en woon-werkmobiliteit.

Als uw voorbereiding op orde is en de administratie goed verloopt, zal het indienen van de jaartotalen eenvoudig zijn. Deze handreiking leidt u stap voor stap langs alle onderdelen. Het schema hierboven (figuur 1) vat de stappen samen. Het schema helpt om snel uw weg te vinden in deze handreiking.

2.3 Wanneer valt u onder het besluit CO₂-reductie werkgebonden personenmobiliteit?

Werkgevers met 100 of meer werknemers

Als uw organisatie 100 of meer werknemers heeft, dan valt ze onder de rapportageverplichting. In de regelgeving wordt de organisatie aangeduid als onderneming of rechtspersoon. Daarbij kan het ook gaan om een publieke rechtspersoon zoals een gemeente. Ondernemingen en rechtspersonen zijn onder een uniek handelsregisternummer ingeschreven bij de Kamer van Koophandel (KvK). Een onderneming of rechtspersoon kan meerdere vestigingen in Nederland hebben die onder hetzelfde handelsregisternummer (KvK-nummer) zijn ingeschreven. U rapporteert over al deze vestigingen met hetzelfde handelsregisternummer (KvK-nummer) samen. Vestigingen buiten Nederland vallen buiten de rapportageverplichting.

Om het aantal werknemers in uw organisatie te bepalen, telt u de werknemers van alle vestigingen met hetzelfde KvK-nummer bij elkaar op. De peildatum voor het bepalen van het aantal werknemers is 1 januari van het jaar waarover u rapporteert. Het maakt niet uit of het aantal werknemers door het jaar heen verandert.

Uw organisatie valt niet onder de rapportageverplichting als ze geen financiële vergoeding, vervoersbewijs voor openbaar vervoer, fiets, bromfiets, personenauto, motorfiets of andere mobiliteitsvoorziening beschikbaar stelt voor woon-werkmobiliteit of zakelijke mobiliteit. U voert hiervoor dan ook geen administratie.

U valt wél onder de rapportageverplichting als u reiskosten vergoedt als onderdeel van een uitruilsysteem of cafetariamodel¹. Het cafetariamodel is namelijk een mogelijkheid om vergoedingen aan te wenden voor reiskosten.

- Sommige organisaties werken onder meerdere KvK-nummers. Zo is bij een gemeente het kernapparaat bijvoorbeeld vaak werkzaam onder een ander KvK-nummer dan bijvoorbeeld een sociale werkplaats (beide organisatieonderdelen werken vaak ook onder een andere CAO). Ook in deze situaties is het KvK-nummer leidend: één rapportage per KvK-nummer en dus twee rapportages bij twee verschillende KvK-nummers (ervan uitgaande dat onder beide KvK-nummers 100 of meer werknemers werkzaam zijn).
- In deze handreiking en op het online platform wordt standaard de term 'werkgever' gebruikt voor organisaties die handelen als onderneming of als rechtspersoon.
- Het KvK-nummer (handelsregister) kent een corresponderend RSIN-nummer van uw organisatie.

¹ Onder cafetariamodel verstaan we 'een keuzemodel arbeidsvoorwaarden'. Werknemers kunnen dan zelf hun arbeidsvoorwaardenpakket samenstellen.

Vaststelling aantal werknemers op peildatum

Om vast te stellen of uw organisatie 100 of meer werknemers heeft, moet u weten wie er allemaal werknemer zijn. De definitie van 'werknemer' is² 'degene die op 1 januari van het jaar waarover u rapporteert, op grond van arbeidsovereenkomst of publiekrechtelijke aanstelling³ gehouden is tot het verrichten van ten minste twintig uur betaalde arbeid per maand voor een onderneming of rechtspersoon'.

Dit betekent: iemand is een werknemer als deze op 1 januari bij u in dienst is met een contract dat 20 of meer uren betaald werk per maand garandeert. Komt iemand na 1 januari in dienst, dan telt deze werknemer niet mee om vast te stellen of u voor dat jaar onder de rapportageverplichting valt. Als uw organisatie onder de rapportageverplichting valt dan moet u rapporteren over alle gereisde kilometers van uw werknemers, dus ook over de kilometers van werknemers die na 1 januari in dienst zijn getreden.

Tip!

Als u 4-wekelijks betaalt, kunt u het aantal contracturen vermenigvuldigen met 13 en delen door 12 om het aantal contracturen per maand te berekenen.

² artikel 18.1 van het Besluit werkgebonden personenmobiliteit

³ Nieuwe in dienst genomen ambtenaren hebben geen publiekrechtelijke aanstelling meer (WRNA).

Dit betekent:

- ➔ Gedetacheerden en uitzendkrachten die u op de peildatum (1 januari van het rapportagejaar) had ingehuurd (u bent inlener), zijn geen werknemer van uw organisatie.
- ➔ Om te bepalen of uw organisatie op 1 januari van het rapportagejaar 100 of meer werknemers had, tellen seizoenarbeiders mee die op dat moment over een arbeidscontract beschikten dat minimaal 20 uur betaald werk voor die maand garandeerde.
- ➔ Werknemers met afroepcontracten (nul-uren) of deeltijdcontracten voor minder dan 20 uur per maand tellen voor de rapportageverplichting niet mee als werknemers.
- ➔ Vrijwilligers zijn geen werknemers. Zij verrichten geen betaalde arbeid (een onkostenvergoeding geldt niet als betaling voor arbeid).
- ➔ Werknemers die in het buitenland wonen maar in uw Nederlandse vestiging werken, zijn ook werknemer van uw organisatie;
- ➔ Werknemers van uitzendbureaus met contracten waarin een zogenoemd uitzendbeding is opgenomen, zijn uitgezonderd. Deze contracten zijn namelijk per direct door zowel uitlener als inlener opzegbaar.
- ➔ Wethouders, gemeenteraadsleden en andere politieke vertegenwoordigers zijn geen werknemers.

2.4 Om welke gegevens gaat het precies?

Aan te leveren gegevens

De gegevens die u moet aanleveren staan in tabel 1 op de volgende pagina. U vult steeds het totaal aantal gereisde kilometers van al uw werknemers samen per kalenderjaar in. Het gaat om ritten met een start en/of eindpunt in Nederland. Vliegereizen vallen niet onder de rapportageverplichting.

Tabel 1: overzicht aan te leveren gegevens (voor zover van toepassing)

Vervoermiddel/ brandstof	Hoofdstuk 3	Hoofdstuk 4	Hoofdstuk 5	Hoofdstuk 6
	Zakelijk – lease en/of eigen wagenpark	Zakelijk – mobiliteitsdiensten	Zakelijk – declaraties	Woon-werkmobiliteit
Auto, benzine	Jaarkilometers ⁴	Jaarkilometers	Jaarkilometers	Jaarkilometers
Auto, diesel	Jaarkilometers	Jaarkilometers	Jaarkilometers	Jaarkilometers
Auto's die behoren tot de (plug-in) hybrides	Jaarkilometers	Jaarkilometers	Jaarkilometers	Jaarkilometers
Auto, 100% elektrisch ⁵	Jaarkilometers	Jaarkilometers	Jaarkilometers	Jaarkilometers
Auto, andere brandstoffen ⁶	Jaarkilometers	Jaarkilometers	Jaarkilometers	Jaarkilometers
Motorfiets, benzine	Jaarkilometers	Jaarkilometers	Jaarkilometers	Jaarkilometers
Motorfiets, elektrisch	Jaarkilometers	Jaarkilometers	Jaarkilometers	Jaarkilometers
Bromfiets/scooter, benzine	Jaarkilometers	Jaarkilometers	Jaarkilometers	Jaarkilometers
Bromfiets/scooter, elektrisch (incl. speed-pedelec)	Jaarkilometers	Jaarkilometers	Jaarkilometers	Jaarkilometers
(e-)Fiets of lopen	Jaarkilometers	Jaarkilometers	Jaarkilometers	Jaarkilometers
Openbaar vervoer ⁷	N.v.t.	Jaarkilometers	Totaalbedrag in euro's ⁸	Jaarkilometers

⁴ Onder jaarkilometers verstaan we het totaal aantal kilometers dat alle werknemers samen in een jaar reizen voor woon-werk- of zakelijke redenen

⁵ Batterij of waterstof

⁶ Op het digitaal formulier is het mogelijk om de categorie 'Auto andere brandstoffen' nog verder uit te splitsen in LPG, aardgas/CNG, bio-CNG, E85, HVO20/30 of HVO100. Dit is niet verplicht.

⁷ Het openbaar vervoer wordt niet uitgesplitst naar type (trein, bus, tram, metro).

⁸ Bij declaraties van ov-reizen wordt alleen gevraagd naar het gedeclareerde bedrag voor door de werknemer gekochte ov-vervoersbewijzen. Dit bedrag wordt door het digitaal formulier omgerekend naar aantal kilometers en CO₂-uitstoot.

Bij het opstellen van de tabel met voertuig- en brandstoftypen is er rekening gehouden met zowel de nauwkeurigheid van de CO₂-berekening als de noodzaak tot beperking van administratieve lasten. De categorieën onderscheiden zich in de hoeveelheid CO₂-uitstoot per reizigerskilometer. Om de administratie niet te ingewikkeld te maken is onder andere besloten om benzineauto's met een uitzonderlijk lage CO₂-uitstoot (bijvoorbeeld gebaseerd op hun gewichtsklasse) niet als een aparte categorie op te nemen.

De in te voeren gegevens betreffen steeds de totale jaarkilometers van een bepaalde vervoerswijze in combinatie met brandstoftype. Enige uitzondering vormen de ov-declaraties voor zakelijke mobiliteit. Vul hier het totaalbedrag in euro's in.

Tip!

Als uw organisatie meerdere vestigingen heeft onder hetzelfde KvK-nummer, kunt u vrijwillig de gegevens voor maximaal vier vestigingen invullen op het digitaal formulier. Het kan u helpen inzicht te krijgen in de CO₂-uitstoot per vestiging. Bovendien kunt u dan specifieke maatregelen nemen om de mobiliteit per locatie duurzamer te maken. Locatieverschillen, bereikbaarheid per auto, fiets en openbaar vervoer of type werkzaamheden op de locatie kunnen met name bij woon-werkmobiliteit hierbij een rol spelen.

Zakelijke en woon-werkmobiliteit

De rapportageverplichting geldt zowel voor zakelijke als woon-werkmobiliteit. Het verschil daartussen is als volgt:

- ➔ **Zakelijke mobiliteit** gaat om alle reizen die werknemers voor hun werk maken, met uitzondering van woon-werkmobiliteit (zie hierna). Hoofdstuk 3 tot en met 5 gaan dieper in op hoe u de gegevens voor zakelijke mobiliteit kunt verzamelen, per onderdeel van uw administratie (lease en/of eigen wagenpark, mobiliteitsdiensten en declaraties). Samen dekken ze uw volledige zakelijke mobiliteit.

Zakelijke mobiliteit is op het digitaal formulier verdeeld in drie onderdelen, omdat dit aansluit bij de manier waarop veel organisaties de administratie bijhouden. Uiteindelijk worden deze groepen bij elkaar opgeteld om de totale CO₂-uitstoot van de zakelijke mobiliteit te berekenen.

Als het door de administratie van uw organisatie gemakkelijker is om alle zakelijke kilometers samen te rapporteren op het digitaal formulier, dan mag dat ook. Het is niet verplicht om de indeling in de drie onderdelen te gebruiken. Als u alles in één onderdeel wilt verzamelen, gebruik dan bij voorkeur de methode van zakelijke mobiliteitsdiensten (↗ zie hoofdstuk 4).

- ➔ **Woon-werkmobiliteit** gaat om het reizen van werknemers tussen woon- of verblijfplaats en de locatie waar 'de arbeid pleegt te worden verricht'. Hoofdstuk 6 bevat een overzicht van de methoden voor het verzamelen van de gegevens over woon-werkmobiliteit.
- ➔ Opmerkingen bij woon-werkmobiliteit:
 - Bij de locatie waar 'de arbeid pleegt te worden verricht' gaat het om de locatie waar de werknemer 'gewoonlijk' arbeid verricht. We bedoelen hiermee het vaste werkadres. Meestal staat dit adres aangegeven in de arbeidsovereenkomst (of publiekrechtelijke aanstelling) van de werknemer.

- Onder woon-werkmobiliteit valt ook het reizen naar de verschillende vestigingen van de organisatie waarvoor de werknemer werkzaam is. Ook het af en toe reizen van de woon- of verblijfplaats naar het werkadres om bijvoorbeeld materialen op te halen, valt hieronder.
- De reizen van werknemers van een uitzendbureau of detachingsbureau naar verschillende locaties bij opdrachtgevers, worden beschouwd als woon-werkmobiliteit.

Reizen van en naar andere plaatsen dan het vaste werkadres, vallen niet onder woon-werkmobiliteit. Die reizen worden gezien als zakelijke mobiliteit. Als een werknemer dus geen vast werkadres heeft, worden alle reizen beschouwd als zakelijke mobiliteit.

Voorbeelden

1. Onder zakelijke mobiliteit vallen de reizen van een werknemer naar een klant voor bijvoorbeeld overleg. Wanneer die werknemer regelmatig naar een klant reist voor het verrichten van werkzaamheden (detachering), dan is er sprake van woon-werkmobiliteit.
2. Onder zakelijke mobiliteit vallen de reizen van een bouwvakker naar de bouwplaats. Maar als de bouwplaats in de arbeidsovereenkomst staat als locatie waar de arbeid wordt verricht, dan is er sprake van woon-werkmobiliteit.

Het onderscheid tussen woon-werk en zakelijke mobiliteit is administratief vaak lastig te maken. In deze handreiking vindt u voorbeelden van hoe u dit verschil meestal toch kunt aangeven. We volgen hierbij zoveel mogelijk de fiscale regels zoals die zijn opgenomen in het Handboek Loonheffingen (paragraaf 23).

2.5 Wat u niet hoeft in te vullen en aandachtspunten

De CO₂-uitstoot

U hoeft de CO₂-uitstoot niet zelf bij te houden, uit te rekenen of in te voeren. Op basis van de door u ingevoerde jaarkilometers per vervoermiddel en brandstoftype, berekent het digitaal formulier de CO₂-uitstoot. U ontvangt een rapportage als de gegevens zijn ingediend. Deze geeft inzicht in de CO₂-uitstoot van de werkgebonden personenmobiliteit van uw organisatie. Ook krijgt u tips en verwijzingen naar relevante informatie over het (verder) verduurzamen van de mobiliteit.

De berekening van de CO₂-uitstoot vindt plaats op basis van de gegevens per type brandstof en vervoermiddel die u hebt ingevoerd. De waarden die daarbij worden gebruikt vindt u terug in [bijlage 3](#). Deze waarden worden jaarlijks herijkt op basis van de nieuwste klimaatberekeningen.

Soorten mobiliteit die niet onder de rapportage vallen

Een aantal soorten mobiliteit hoeft u *niet* in te vullen:

- ➔ Zakelijke mobiliteit waarbij gebruik gemaakt wordt van voertuigen met **grijze kentekens** of **speciaal aangepaste voertuigen**. Denk aan bestelbusjes, vrachtwagens of service-auto's;
- ➔ Ritten van **nood- en hulpdiensten**. Deze vallen niet onder de rapportageverplichting. Het gaat hierbij om beroepsmobiliteit. Voorbeelden zijn reizen met voertuigen die zijn ingericht voor een speciale taak, bijvoorbeeld voor de **politietak of brandweerzorg**;
- ➔ De reizen van de bestuurder van een voertuig dat is bedoeld voor het vervoer van personen tegen betaling en de reizen van de controleur van vervoerbewijzen in dat voertuig. Denk aan de reizen van treinmachinisten, trambestuurders, taxichauffeurs en de controleurs van vervoersbewijzen in het openbaar vervoer. Dit is ook beroepsmobiliteit. De ritten die uw werknemer als passagier van deze vervoermiddelen maakt, tellen wél mee;

➔ **Privégebruik** van bedrijfswagens en leaseauto's. Als privégebruik is meegenomen in de registratie van kilometers, dan trekt u dit af van het totaal aantal gereden kilometers. Hoe u dat doet wordt in paragraaf [3.4](#) toegelicht.

Aandachtspunten

Ter afronding van dit hoofdstuk wijzen we u graag nog op enkele punten.

Voertuigkilometers en reizigerskilometers: carpoolen

In de rapportage gaat het om de CO₂ per reizigerskilometer. Dat zijn de kilometers die uw werknemers voor hun werk afleggen. De CO₂-uitstoot wordt per vervoerswijze per reizigerskilometer bepaald. Zie [bijlage 3](#) voor meer uitleg. Soms registreert u echter voertuigkilometers, bijvoorbeeld voor leaseauto's. In de gevallen dat er meer werknemers in één auto zitten zal het aantal voertuigkilometers niet gelijk zijn aan het aantal reizigerskilometers. Daarom wordt er een correctie gedaan voor carpoolen voor zowel zakelijke mobiliteit als woon-werk. Dit gebeurt automatisch en op basis van een landelijk gemiddeld getal (afgerond 1,07 inzittenden per auto) binnen het digitaal formulier. U hoeft niets in uw administratie aan te passen of bij te houden voor carpoolen.

Wat te doen als u carpoolen wel registreert?

Sommige werkgevers weten hoeveel werknemers samen in één auto reizen door bijvoorbeeld een parkeerplaatsadministratie. Maar het online platform heeft geen speciale functies voor het stimuleren van carpoolen. Dat kan in de toekomst veranderen.

Vliegtuig, vaartuig en buitenlandse kilometers

Vlieguren of reizen per boot of schip (bijvoorbeeld met een veerpont) hoeft u niet te rapporteren. Deze vallen buiten de afspraken van het Klimaatakkoord.

Als een deel van de reis plaatsvindt in het buitenland, telt u de kilometers van de hele reis mee. Dit kan voorkomen als een werknemer in het buitenland woont of als het gaat om een zakelijke reis naar het buitenland. Reizen met het vliegtuig vallen niet onder de rapportageverplichting.

Voorbeeld:

1. Een werknemer woont in België en gaat met zijn elektrische fiets naar zijn werk in Nederland. Alle kilometers die hij⁹ aflegt voor deze reis worden als woon-werkmobiliteit meegeteld voor de rapportageverplichting.
2. Een werknemer gaat op bezoek bij een klant in Londen. De treinreis naar Schiphol telt mee, de vliegreis naar Londen niet.

Declaraties openbaar vervoer

Als werknemers hun zakelijke reizen met het ov declareren, weet u als werkgever vaak niet hoeveel kilometers er precies zijn gereisd. Daarom rapporteert u het totale bedrag dat is gedeclareerd voor het ov. Het online platform berekent dan automatisch het aantal ov-kilometers en dit aantal kunt u zien in het overzicht. Zie hoofdstuk 5 voor meer informatie.

2.6 Formele aspecten

Handhaving door omgevingsdienst

Als u de rapportage indient vanwege de verplichting controleert de omgevingsdienst in de regio waar uw hoofdvestiging zich bevindt. Deze omgevingsdienst controleert dus ook de gegevens van vestigingen buiten de regio. Hierdoor heeft uw organisatie te maken met

⁹ Vanwege de leesbaarheid van de tekst wordt gebruik gemaakt van het voornaamwoord 'hij'. Dit kunt u lezen als hij, zij of hen.

slechts één bevoegde overheidsinstantie. Het online platform bepaalt op basis van de postcode van uw hoofdvestiging onder welke omgevingsdienst u valt. Het platform zet de ingevoerde gegevens vervolgens klaar voor deze instantie. U hoeft hier verder niets voor te doen.

Betrokken partijen rapportageverplichting

De rapportageverplichting is opgenomen in het stelsel van de Omgevingswet. Voor het onderdeel dat de verplichting regelt (hoofdstuk 18 Bal) is het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat beleidsverantwoordelijk. In lijn met de Omgevingswet is de handhaving belegd bij burgemeester en wethouders. Dat bevoegde gezag is verplicht om de handhavingstaken uit te laten voeren door de omgevingsdiensten. RVO heeft in opdracht van het ministerie het digitale platform ontwikkeld. RVO beheert het platform ook en heeft een helpdesk beschikbaar voor het afhandelen van vragen. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is verantwoordelijk voor het besluit.

Privacy

In de regelgeving is rekening gehouden met de privacy van uw werknemers. Als werkgever rapporteert u geen persoonsgegevens¹⁰ van werknemers. Privacywetgeving speelt dus geen rol bij het aanleveren van de gegevens voor de rapportageverplichting.

Uiteraard moet u als werkgever bij het verwerken van gegevens voldoen aan de Algemene verordening gegevensbescherming (de AVG). Volgens de AVG mag u alleen persoonsgegevens verwerken als u hier een reden voor heeft. Die reden (of grondslag) biedt

de rapportageverplichting¹¹. Als werkgever mag u dus persoonsgegevens verwerken om aan de rapportageverplichting te voldoen. Het is wel belangrijk om hierbij de AVG-regels te volgen. Dit is niet anders dan bij het verwerken van andere gegevens van uw werknemers.

Vrijwillig gegevens rapporteren

Voordat de rapportageverplichting op 1 januari 2024 ingaat kunt u vrijwillig rapporteren. Ook kunt u gegevens rapporteren als u niet onder de rapportageverplichting valt. Bij analyse van data worden uw gegevens onherleidbaar gemaakt. Meer informatie over wat er in de vrijwillige fase met de gegevens gebeurt staat in het digitaal formulier op het tabblad 'Controleren'.

Voor het vrijwillige deel (waarbij een wettelijke grondslag/reden ontbreekt) moet u voor het verkrijgen van de gegevens toestemming vragen van uw werknemers. Dat kan eenvoudig door bijvoorbeeld een zin toe te voegen aan het enquêteformulier dat de informatie gebruikt om gegevens te verzamelen over woon-werkmobiliteit.

¹⁰ De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) geeft aan dat een persoonsgegeven alle informatie is over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon. Dit betekent dat informatie ofwel direct over iemand gaat, ofwel naar deze persoon te herleiden is. Gegevens over organisaties zijn volgens de AVG geen persoonsgegevens.

¹¹ De grondslag is benoemd in artikel 18.15, tweede lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)

Zakelijke mobiliteit – lease en/of eigen wagenpark

3.1 Inleiding

Veel werkgevers beschikken over eigen vervoermiddelen en/of maken gebruik van leaseauto's. Hiertoe kunnen ook motorfietsen, bromfietsen en (e-)fietsen behoren. Het gaat in alle gevallen om voertuigen die ingericht zijn voor het vervoeren van personen, dus zonder grijs kenteken (zie ↗ paragraaf 2.5). Met deze vervoermiddelen worden vaak zowel zakelijke, woon-werk- als privéreizen gemaakt.

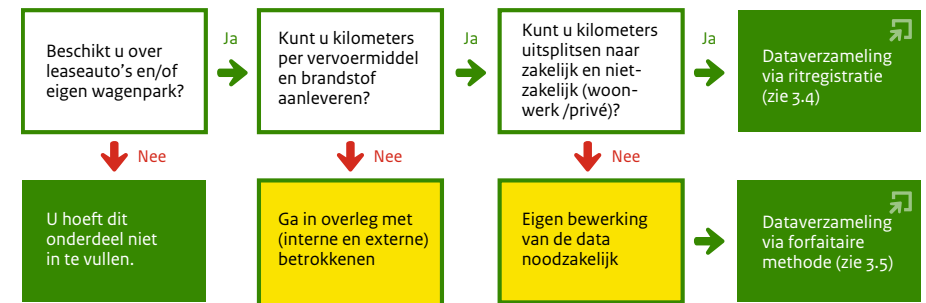
Het stroomschema hiernaast (figuur 2) helpt u bij het kiezen van de beste methode om gegevens over de zakelijke leasekilometers te verzamelen (de groene blokken). In de gele blokken staat wat u kunt doen als uw administratie nog niet aansluit bij de rapportageverplichting. De belangrijkste aandachtspunten daarbij zijn:

- De kilometers moeten gesplitst zijn per brandstoftype en vervoerswijze.
- Het totaal aan zakelijke kilometers moet gesplitst zijn van de woon-werk- en privékilometers.

Vaak kan uw leasebedrijf of de wagenparkbeheerder de gegevens met deze onderverdeling aanleveren.

Zorg ervoor dat u op deze punten duidelijkheid hebt voor 1 januari 2024.

Figuur 2: stroomschema gegevensverzameling leasevoertuigen en eigen wagenpark

3.2 Welke gegevens levert u aan?

De tabel op de volgende pagina (tabel 2) toont de gegevens die u moet verzamelen en aanleveren over personenauto's en andere vervoermiddelen van de zaak. Het is belangrijk dat u al deze gegevens (indien van toepassing) uit uw lease- of bedrijfsadministratie kunt halen.

Tabel 2: benodigde gegevens zakelijke ritten met lease-vervoermiddelen of eigen wagenpark

Vervoermiddel/ brandstof	zakelijk
Auto, benzine	Jaarkilometers
Auto, diesel	Jaarkilometers
Auto's die behoren tot de (plug in) hybrides	Jaarkilometers
Auto, 100% elektrisch	Jaarkilometers
Auto, andere brandstoffen ¹²	Jaarkilometers
Motorfiets, benzine	Jaarkilometers
Motorfiets, elektrisch	Jaarkilometers
Bromfiets/scooter, benzine	Jaarkilometers
Bromfiets/scooter, elektrisch (inclusief speed-pedelec)	Jaarkilometers
(e-)Fiets of lopen	Jaarkilometers

¹² In het digitaal formulier is het mogelijk om de categorie 'Auto overige brandstoffen' nog verder uit te splitsen, maar dit is niet verplicht.

3.3 Jaarkilometers koppelen aan vervoermiddel

De meeste leasebedrijven of wagenparkbeheerders zijn op de hoogte van de rapportageverplichting en kunnen een jaaroverzicht met de gevraagde uitsplitsing bij u aanleveren. Controleer dit bij uw eigen leasebedrijf of wagenparkbeheerder. Als de werkelijke kilometerstanden ontbreken, kunt u in het jaaroverzicht de contractueel vastgelegde jaarkilometers opnemen.

Voor uw eigen wagenpark moet u de gegevens, vervoermiddel, brandstoftype en jaarkilometers uit uw administratie halen. Dit betekent mogelijk dat u nog aanpassingen in uw wagenparkadministratie moet doorvoeren, bijvoorbeeld het splitsen naar brandstoftype. Zorg dat dit voor 1 januari 2024 is gebeurd.

De jaarkilometers per type vervoermiddel moet u voor de rapportageverplichting splitsen in zakelijke kilometers en 'overig' (woon-werk plus privé). Dat kan vooraf (bij de ritregistratie) of achteraf, met de forfaitaire methode. In de [paragraaf 3.5](#) leest u hier mee over.

3.4 Zakelijke kilometers onderscheiden via ritregistratie

Naast een uitsplitsing naar type vervoermiddel bevat het jaaroverzicht idealiter ook een uitsplitsing, zodat zakelijke kilometers los van andere kilometers zijn weergegeven. Een dergelijk uitgesplitst jaaroverzicht zal niet altijd standaard voor handen zijn. Het kan zijn dat u alleen over een totaal aantal kilometers beschikt, waarbij zowel zakelijke als woon-werk- en privékilometers zijn meegerekend. Als dit bij u het geval is, kunt u gebruik maken van de 'forfaitaire methode' (meer uitleg hierover in [3.5](#)).

Mogelijk zijn uw vervoermiddelen uitgerust met een kastje, ook wel bekend als ritregistratiesysteem. Als hierover afspraken zijn gemaakt met de bestuurder, kunt u mogelijk de jaarkilometers voor zakelijke ritten los van de andere kilometers zien. De bestuurder geeft dan per gemaakte reis aan of het om een privé-, zakelijke of woon-werkrit gaat. Het registratiesysteem heeft bij voorkeur ook een automatische koppeling met het voertuigtype. U beschikt dan over een basisbestand met alle gegevens om de jaartotalen voor de rapportageverplichting te kunnen rapporteren. Het is daarbij belangrijk op het volgende te letten:

- ➔ De afspraken over ritregistratie zijn vaak vastgelegd in de arbeidsvoorwaarden en hebben fiscale consequenties voor de werknemer. Controleer of deze afspraken in lijn zijn met de rapportageverplichting.
- ➔ Indien een ritregistratiesysteem wordt gebruikt, dan is het van belang dat ál uw zakelijke leaserijders zijn uitgerust met een ritregistratiesysteem voor het registreren van de noodzakelijke gegevens. Is dat niet zo en gaat het om slechts een kleine groep, dan moet u gebruik maken van de 'forfaitaire methode' voor de hele groep (zie 3.5).

3.5 Zakelijke kilometers onderscheiden via forfaitaire methode

Als uw wagenparkadministratie of uw leasemaatschappij wel de jaarkilometers per vervoermiddel kan aanleveren, maar geen splitsing kan maken naar privé, woon-werk- en zakelijke reizen, dan moet u de zakelijke kilometers zelf berekenen. U kunt daarbij gebruik maken van de 'forfaitaire methode'.

De forfaitaire methode houdt in dat u van het totaal aantal jaarkilometers per voertuigtype de woon-werkkilometers aftrekt, evenals een vastgesteld gemiddelde (forfaitair) voor privékilometers. De zakelijke kilometers voor de jaarrapportage blijven dan over. U doet dit voor alle vervoermiddelen en brandstoftypen apart.

Voor de forfaitaire methode moet u het volgende doen:

- De totale jaarkilometers per vervoermiddel vormen het startpunt.
- Deze vermindert u met woon-werkkilometers. Is er geen ritregistratie, dan kunt u deze woon-werkkilometers per brandstoftype vaststellen met behulp van een enquête, waarover u meer leest in hoofdstuk 6.
- Het resultaat vermindert u met privékilometers. U kunt dit doen op basis van een forfaitair aantal kilometers per voertuig. 'Forfaitair' wil zeggen: een fictief, vastgesteld aantal. Dit aantal kilometers is gebaseerd op wat gemiddeld in Nederland privé met een vervoermiddel wordt gereden. Het forfaitaire aantal kilometers verschilt per type vervoermiddel¹³:
 - Voor de aftrek van privékilometers moet worden uitgegaan van een aantal van 8.900 per leaseauto per jaar, tenzij op jaarbasis niet meer dan 500 kilometer privé is gereden (aantoonbaar volgens de bijtellingsregels van de Belastingdienst). In dat geval mag u bij het aantal gereden privékilometers 'nul' aangeven.
 - U kunt voor een (elektrische) motor eveneens uitgaan van 8.900 privékilometer per leasemotor per jaar.
 - Als uw werknemer een (elektrische) fiets, bromfiets of scooter leaset en die ook voor privédoeleinden gebruikt, dan kunt u uitgaan van 7% privégebruik.

¹³ Bron: NZMO (Nieuw Zakelijk Mobiliteits Onderzoek); 2019

Rekenvoorbeeld van forfaitaire methode

U heeft in totaal 100 werknemers met een leaseauto, waarvan er 80 in een hybride auto rijden en 20 in een volledig elektrische auto. De werknemers met een hybride auto rijden in 2023 in totaal 3.600.000 kilometer. Uit de enquête over woon-werkkilometers (zie [6.3](#)) blijkt dat deze hybride-leaseautorijders gemiddeld 1.600.000 woon-werkkilometer per jaar rijden. Er is geen registratie van privékilometers, daarom passen we de forfaitaire aftrek toe van 8.900 kilometer per jaar. In totaal levert dat $80 \times 8.900 = 712.000$ kilometer op.

Voor de 20 elektrische rijders voert u dezelfde berekening uit. In totaal hebben deze auto's 564.000 kilometer gereden. Vervolgens voert u voor de 20 auto's de correctie op woon-werkkilometers uit met de enquête (zie 6.3) en de correctie op privékilometers met de forfaitaire methode ($20 \times 8.900 = 178.000$ kilometer).

Naast de leaseauto's heeft u 10 werknemers die een leasemotor rijden. Voor deze groep voert u eenzelfde berekening uit: u voert de correctie uit met het jaartotaal voor de motor uit de enquête en past vervolgens de forfaitaire methode toe voor de correctie op privégebruik.

Daarnaast hebben 150 werknemers een leasefiets. In totaal is er 800.000 fietskilometer geregistreerd. Uit de enquête blijkt dat deze werknemers in totaal 600.000 woonwerk kilometers per jaar rijden. Voor het privégebruik trekt u 7% af van de resterende 200.000 kilometer. Het totaal aantal zakelijke kilometers komt dan uit op $200.000 - 7\% = 186.000$. Uw invoer ziet er dan als volgt uit:

Vervoermiddel/ brandstof	Aantal	Jaar kilometers	Correctie Woon-werk	Correctie privé	In te voeren zakelijk
Auto benzine					
Auto diesel					
Auto's die behoren tot de (plug in) hybrides	80	3.600.000	1.600.000	712.000	1.288.000
Auto 100% elektrisch	20	564.000	400.000	50.000	114.000
Auto overige brandstoffen ^[1]					
Motorfiets benzine/ diesel	10	282.000	100.000	89.000	93.000
Motorfiets elektrisch					
Bromfiets/ scooter benzine					
Bromfiets/ scooter elektrisch (incl. pedelec)					
(e-)fiets	150	800.000	600.000	14.000	186.000

NB: Voor de correctie van woon-werk neemt u de jaarkilometers over uit uw enquête (zie [6](#) hoofdstuk 6). De gegevens uit de forfaitaire methode tellen hiervoor niet mee.

Bepalen van zakelijke kilometers met de lease- of bedrijfsfiets

Het is mogelijk dat het totaal aantal kilometers dat werknemers met de bedrijfsfiets (elektrische fiets, bromfiets of scooter) rijden, niet wordt geregistreerd. Er zijn dan extra stappen nodig om het aantal jaarkilometers te bepalen. De volgende situaties kunnen zich voordoen:

- Als het aantal **zakelijke ritten bekend is**, vermenigvuldigt u het aantal ritten met de gemiddelde afstanden per rit. Landelijk houden we hiervoor aan¹⁴:
 - Fiets: 3,6 kilometer
 - Elektrische fiets: 5,9 kilometer
 - Speed pedelec: 8,2 kilometer
 - Bromfiets: 8,2 kilometer
 - Scooter: 8,2 kilometer

Rekenvoorbeeld bepalen zakelijke kilometers als alleen het aantal ritten bekend is

U heeft in totaal 20 elektrische bedrijfsfietsen, welke in totaal 1.800 keer zakelijk zijn uitgeleend. Dit zijn $1.800 \times 2 = 3.600$ zakelijke ritten (uitgaande van een heen- en terugreis). U heeft geen informatie over de gereden kilometers. Daarom gebruikt u het gemiddelde van 5,9 kilometer per rit. Het totaal aantal zakelijke jaarkilometers met de elektrische fiets is dan $3.600 \times 5,9 = 21.240$.

NB: In dit rekenvoorbeeld gaan we uit van een correctie op de heen- en terugreis. Wanneer de heen- en terugreis als één rit wordt geadmistreerd, is deze correctie niet nodig.

¹⁴ De gemiddelde reisafstand met de fiets en e-bike is te vinden in een [onderzoek](#) van het Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid.

Als de fiets is aangeschaft via de werkkostenregeling, gaat het om een privéfiets. Deze valt dan niet onder dit onderdeel. De werknemer zal zakelijke ritten met deze fiets normaal gesproken declareren (zie hoofdstuk 5).

2. Als alleen het totaal aantal ritten bekend is (niet uitgesplitst naar zakelijk) gaat u als volgt te werk:
 - Bereken het totaal aantal kilometers door het aantal ritten in een jaar te vermenigvuldigen met de gemiddelde afstand (zie hierboven).
 - Voer een correctie uit op deze kilometers met de woon-werkkilometers, zoals bepaald via de enquête (zie 6.3)
 - Voer een correctie uit voor het privégebruik van deze vervoermiddelen, door het totaal met 7% te verminderen (forfaitair).
3. Als het totaal aantal fietsritten ook niet bekend is, kunt u een enquête houden onder de werknemers die zakelijk van deze vervoermiddelen gebruik maken. Ook kunt u besluiten dit onderdeel van uw zakelijke mobiliteit in het geheel niet mee te nemen in de rapportage. Op die manier heeft u wel minder duurzame jaarkilometers om te rapporteren. U profiteert dan niet van het gunstige effect dat dit heeft op de berekening van de totale CO₂-uitstoot van uw organisatie.

Zakelijke mobiliteit – dienstverleners

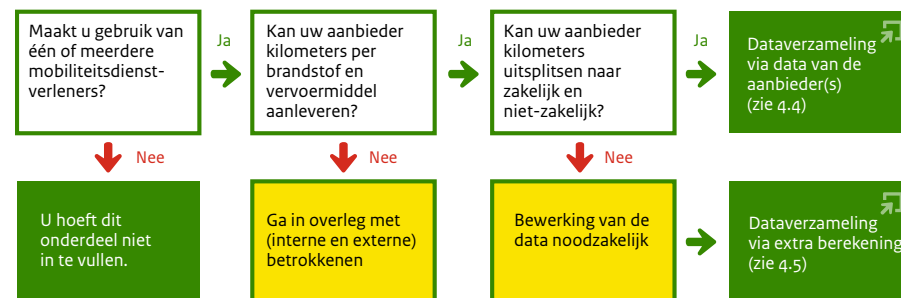

4.1 Inleiding

Met mobiliteitsdienstverleners bedoelen we “bedrijven die mobiliteitsdiensten aanbieden aan werkgevers”. Dit zijn commerciële organisaties waar u als werkgever afspraken mee kunt maken over de voorwaarden, kosten en registratie van zakelijke reizen per openbaar vervoer of andere vormen van mobiliteit.

Hoe u via deze dienstverleners aan de zakelijke kilometers kunt komen, staat in onderstaand schema. Komt u uit bij de gele blokken, dan is verdere actie nodig. Het is belangrijk dat u dit vóór 1 januari 2024 regelt.

Figuur 3: stroomschema gegevensverzameling mobiliteitsdiensten

4.2 Soorten mobiliteitsdienstverleners

De markt voor mobiliteitsdienstverlening ontwikkelt zich snel. Er zijn bedrijven die diensten leveren voor werkgevers maar ook voor consumenten (inclusief werknemers). In deze handreiking gaan we vooral uit van de diensten voor werkgevers. Voor het verzamelen van gegevens voor de rapportageverplichting gebruiken wij voor deze bedrijven de volgende indeling:

1. **Dienstverleners van een specifiek vervoermiddel.** Bijvoorbeeld ov, deelauto's of deelfietsen (via uw autoleasebedrijf of een specifiek deelfietsbedrijf, zie hiervoor hoofdstuk 3). Als werkgever heeft u een contract met deze aanbieder(s) en zij zullen u normaal gesproken jaaroverzichten leveren. Zakelijke reizen die een werknemer individueel met de trein maakt zal hij declareren; die vallen dan niet onder deze categorie (zie hoofdstuk 5).
2. **Dienstverleners met integrale mobiliteitsoplossingen.** Deze bedrijven bieden werknemers vaak via apps de mogelijkheid om te reizen zoals is afgesproken met de werkgever. De werknemer kan dan kiezen uit een aantal vervoermiddelen en manieren van reizen. De werkgever vergoedt de gemaakte kosten. Hier kan zowel woon-werk- als zakelijke mobiliteit onder vallen. De apps registreren de gemaakte kilometers en kunnen die koppelen aan het gebruikte vervoermiddel of de vervoerswijze.
3. Dienstverleners die werkgevers **helpen bij het registreren van hun mobiliteit**, bijvoorbeeld om duurzaamheidsdoelen te bereiken. Ze ondersteunen u bij het verduurzamen van uw mobiliteit en maken daarbij gebruik van een app.

De genoemde dienstverleners leveren u gegevens over de mobiliteit van uw werknemers. Het is belangrijk dat deze gegevens aansluiten bij de invulvelden van de rapportageverplichting. Ga daarom vóór 1 januari 2024 met uw dienstverlener(s) in gesprek, zodat u voor het indienen van uw jaarrapportage de juiste gegevens ontvangt.

U heeft voor dit onderdeel alleen de jaartotalen voor zakelijke mobiliteit nodig. Zoals u in het overzicht ziet, kunnen veel dienstverleners ook jaartotalen voor woon-werkmobiliteit leveren. In [paragraaf 6.4](#) vindt u daarover meer informatie.

Vanwege de verschillende soorten mobiliteitsdiensten, zijn er ook veel manieren om de benodigde gegevens te verzamelen. Ga daarom met uw dienstverlener in gesprek. Leg de tabel van [paragraaf 4.3](#) voor en vraag of de gegevens op deze manier uitgesplitst geleverd kunnen worden. Vraag daarbij extra aandacht voor de mogelijkheid om privé- en woon-werkreizen te splitsen van de zakelijke reizen.

U kunt over meer dan één contract met een dienstverlener beschikken, bijvoorbeeld met meerdere taxidiensten. De gegevens over zakelijke mobiliteit die al deze dienstverleners leveren, moet u dan bij elkaar optellen.

4.3 Welke gegevens levert u aan?

De tabel hiernaast (tabel 3) toont de gegevens die u moet verzamelen en aanleveren als uw organisatie gebruik maakt van mobiliteitsdiensten voor zakelijke reizen. Het jaartotaal van de zakelijke kilometers per vervoermiddel is gelijk aan het totaal aantal geregistreerde kilometers (jaartotaal) min de woon-werkkilometers en privé-kilometers (jaartotaal).

Tabel 3: benodigde gegevens mobiliteitsdiensten

Vervoermiddel/ brandstof	zakelijk
Auto, benzine	Jaarkilometers
Auto, diesel	Jaarkilometers
Auto's die behoren tot de (plug in) hybrides	Jaarkilometers
Auto, 100% elektrisch	Jaarkilometers
Auto, andere brandstoffen	Jaarkilometers
Motorfiets, benzine	Jaarkilometers
Motorfiets, elektrisch	Jaarkilometers
Bromfiets/scooter, benzine	Jaarkilometers
Bromfiets/scooter, elektrisch (incl. speed-pedelec)	Jaarkilometers
(e-)Fiets en lopen	Jaarkilometers
Openbaar vervoer	Jaarkilometers

4.4 Jaarkilometers koppelen aan vervoerswijze

Mobiliteitsdienstverleners zijn over het algemeen op de hoogte van de rapportageverplichting. Zij hebben aangegeven bereid te zijn om hun rapportages aan te passen om werkgevers te helpen met het voldoen aan deze verplichting. Het is nuttig om vóór 1 januari 2024 te controleren of uw eigen dienstverlener ook deze ondersteuning biedt.

De eerste stap is om vast te stellen of de ritregistratie is ingericht op de vervoermiddelen en brandstoftypen die in deze rapportageverplichting worden gevraagd. In alle gevallen gaat het om jaarkilometers.

4.5 Zakelijke mobiliteit onderscheiden (waar nodig)

Bij handmatig en gedeeltelijk automatisch registreren van reizen via mobiliteitsdiensten (apps) is het belangrijk dat zakelijke reizen gescheiden kunnen worden van woon-werkreizen. Het reisdoel moet dan door uw werknemers in de app aangekruist worden. Dit is niet nodig als de app alleen te gebruiken is voor zakelijke reizen. Controleer dit bij uw mobiliteitsdienstverlener.

Mogelijk kan uw mobiliteitsdienstverlener wel de jaarkilometers per vervoermiddel en brandstoftype aanleveren, maar geen splitsing maken naar privé-, woon-werk- en zakelijke reizen. Dan moet u de zakelijke kilometers zelf berekenen. U kunt hiervoor de forfaitaire methode gebruiken. Van het totaal aantal jaarkilometers per vervoermiddel trekt u de woon-werkkilometers en privé-kilometers af. Zie [paragraaf 3.5](#) voor meer uitleg.

Als de werknemer met de mobiliteitsdienst geen privékilometers mag reizen, hoeft u natuurlijk geen correctie op privékilometers toe te passen.

Sommige typen vervoer, zoals deelauto's en taxi's, kunnen binnen uw organisatie misschien alleen gebruikt worden voor zakelijke ritten. In dat geval hoeft u ook niet te corrigeren. U kunt de jaartotalen rechtstreeks overnemen.

Een voorbeeld

In uw organisatie beschikken 100 werknemers over een bedrijfskaart voor zakelijke en woon-werkreizen met het ov. Uit het overzicht dat u hiervan ontvangt blijkt dat zij in 2024 in totaal 2.000.000 kilometer reisden. Uit de enquête blijkt dat werknemers per jaar 1.000.000 woon-werkkilometers met het ov reizen. De werknemer gebruikt de bedrijfskaart niet voor privéreizen. Het totaal aantal zakelijke ov-kilometers dat u invult is dan $2.000.000 - 1.000.000 = 1.000.000$ kilometers.

Zakelijke mobiliteit – declaraties

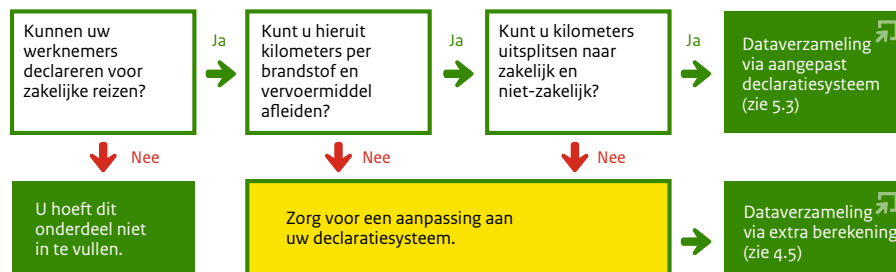

5.1 Inleiding

Als werkgever kunt u te maken hebben met declaraties van zakelijk gereden kilometers. Dit is het geval als uw werknemers zakelijke reizen in eerste instantie voor eigen rekening hebben gemaakt, en daar aan het einde van de maand (of een andere periode) declaraties voor bij u indienen. Zakelijke declaraties kunnen over elk vervoermiddel gaan, inclusief ov en deelmobiliteit. Als de gegevens voldoende zijn uitgesplitst naar vervoermiddel en brandstoftype, vormt de administratie van declaraties een goede basis voor de jaarlijkse rapportageverplichting.

Met onderstaand schema kunt u bepalen of u al over de juiste gegevens beschikt. Komt u uit bij de gele blokken, dan sluit uw declaratiesysteem nog niet aan bij de rapportageverplichting. Het is belangrijk dat u uw eigen situatie checkt en eventueel aanpassingen doorvoert vóór 1 januari 2024.

Figuur 4: stroomschema gegevensverzameling declaraties

5.2 Welke gegevens levert u aan?

In onderstaande tabel staan de gegevens die u moet verzamelen en aanleveren als uw organisatie te maken heeft met declaraties van zakelijke reizen. Bij het ov heeft de werknemer niet altijd inzicht in het aantal gereisde kilometers per rit. De jaarrapportage vraagt daarom om het totaal van de gedeclareerde bedragen voor het ov. Dit bedrag wordt door het digitaal formulier automatisch omgerekend naar kilometers en CO₂- uitstoot. U hoeft hiervoor zelf niets te doen.

Tabel 4: benodigde gegevens declaraties zakelijke ritten

Vervoermiddel/ brandstof	zakelijk
Auto, benzine	Jaarkilometers
Auto, diesel	Jaarkilometers
Auto's die behoren tot de (plug in) hybrides	Jaarkilometers
Auto, 100% elektrisch	Jaarkilometers
Auto, andere brandstoffen	Jaarkilometers
Motorfiets, benzine	Jaarkilometers
Motorfiets, elektrisch	Jaarkilometers
Bromfiets/scooter, benzine	Jaarkilometers
Bromfiets/scooter, elektrisch (incl. speed-pedelec)	Jaarkilometers
(e-)Fiets en lopen	Jaarkilometers
Openbaar vervoer	Totaalbedrag in euro's

NB: Voor het ov gaat u dus uit van het gedeclareerde bedrag.

5.3 Gegevensverzameling via declaratiesystemen

De rapportage van de jaarkilometers over de zakelijke declaraties vraagt op twee punten aandacht:

1. Uw declaratiesysteem. Dit moet mogelijk worden aangepast. Het is noodzakelijk dat u alle gegevens die nodig zijn voor de rapportageverplichting (zie tabel 4) beschikbaar heeft. Bedrijven die declaratiesystemen aanbieden weten vaak wat er gerapporteerd moet worden. Een aantal van deze bedrijven heeft aangegeven hun diensten aan te willen passen om werkgevers te helpen bij het rapporteren. Neem contact op met uw leverancier om te bespreken wat er mogelijk is voor uw situatie.
2. De declaratieformulieren. De specificaties op dit formulier dienen aan te sluiten op de gevraagde uitsplitsing. Dit vraagt soms ook om een aanpassing.

Uitsplitsing naar vervoerswijze en brandstoftype

Zowel de formulieren die de werknemers gebruiken als het administratiesysteem moeten per declaratie de gebruikte vervoerswijze en het brandstoftype vastleggen. Soms is dit onderscheid al aangebracht, bijvoorbeeld als dit voor het vergoedingensysteem nodig is.

Alleen zakelijke ritten

De meeste declaraties zijn bedoeld voor zakelijke ritten. Als uw werknemers ook woon-werkritten declareren, is een correctie nodig. Dat kan per rit gedaan worden of over het totaal:

1. Op ritniveau. U verwijdert de woon-werkritten handmatig uit het rittenoverzicht. U houdt dan de zakelijke ritten over.
2. Over het totaal. U kunt ook het totaal aantal gedeclareerde woon-werk-jaarkilometers aftrekken van de totaal aantal gedeclareerde kilometers van al uw werknemers. Let wel op dat u dit per vervoermiddel en brandstoftype doet. Zie de rekenvoorbeelden in hoofdstuk [3](#) en [4](#).

Als de declaraties voor woon-werkritten dekkend zijn, zijn deze ook te gebruiken voor het onderdeel woon-werkmobiliteit (zie [3](#) paragraaf 6.4).

Declaratieformulieren zakelijke reizen

Vaak moet u uw declaratieformulier aanpassen om te voldoen aan de rapportageverplichtingen. Het formulier moet meer gedetailleerde informatie per vervoermiddel en brandstoftype bevatten. Hieronder vindt u een voorbeeld van een declaratieformulier dat geschikt is voor de rapportageverplichting.

Naam:	De Vries	Jaar:	2024		
Afdeling:	Handhaving	Periode:	september		
Datum	Van (vertrek)	Naar (bestemming)	Kilometers	Vervoermiddel en brandstoftype (indien auto)	Bedrag
Totaal					

Woon- werkmobiliteit

6.1 Inleiding

Woon-werkmobiliteit is het reizen tussen woon- of verblijfplaats van de werknemer en de plaats waar ‘de arbeid pleegt te worden verricht’ (de standplaats). Het vervoermiddel kan per dag wisselen. Door werkgevers wordt er vaak geen (volledige) administratie van de woon-werkmobiliteit van alle werknemers bijgehouden. In dit hoofdstuk staat een overzicht van de methoden die helpen om wel aan de nodige gegevens voor de rapportageverplichting te komen.

Het schema hiernaast (figuur 5) helpt om te bepalen hoe u aan de gegevens kunt komen. De pijlen leiden naar de groene blokken met de voor u ideale methode. De gele blokken geven aan welke actie nodig is. Het is noodzakelijk om vóór 1 januari 2024 te beslissen welke methode u wilt gebruiken en de eventuele aanpassingen door te voeren.

De twee methoden die worden toegelicht zijn:

1. ritregistratie, nader toegelicht in [paragraaf 6.4](#), of
2. een jaarlijkse enquête, nader toegelicht in [paragraaf 6.3](#).

De methode van de ritregistratie kunt u gebruiken als uw administratie nu al grotendeels op orde is voor de rapportageverplichting. In alle andere gevallen – zeker de eerste keer – raden we aan gebruik te maken van de enquête.

Fiscaal gezien wordt woon-werkmobiliteit vaak meegenomen als zakelijke mobiliteit. Dit kan administratief voor verwarring zorgen.

Figuur 5: Beslisschema methoden gegevensverzameling woon-werkmobiliteit

6.2 Welke gegevens levert u aan?

Onderstaande tabel toont de gegevens die u moet verzamelen en aanleveren voor het rapporteren van woon-werkkilometers.

Tabel 5: benodigde gegevens woon-werkritten

Vervoermiddel/ brandstof	Woon-werk
Auto, benzine	Jaarkilometers
Auto, diesel	Jaarkilometers
Auto, (plug in) hybrides	Jaarkilometers
Auto, 100% elektrisch	Jaarkilometers
Auto, andere brandstoffen	Jaarkilometers
Motorfiets, benzine	Jaarkilometers
Motorfiets, elektrisch	Jaarkilometers
Bromfiets/scooter, benzine	Jaarkilometers
Bromfiets/scooter, elektrisch (inclusief speed-pedelec)	Jaarkilometers
(e-)Fiets en lopen	Jaarkilometers
Openbaar vervoer	Jaarkilometers

6.3 Gegevensverzameling met een enquête onder werknemers

We beschrijven deze methode als eerste. Als u de enquête uitvoert, krijgt u een duidelijk overzicht van de benodigde gegevens. Kijk in de begrippenlijst voor de gebruikte termen zoals 'steekproef' en 'respons'.

Bij het uitzetten van een enquête kan er discussie ontstaan over de betrouwbaarheid van de uitkomsten. Een respons van 100% is vrijwel nooit haalbaar en ook niet nodig. Bij de beschreven methode is bewust gekozen voor een optimale balans tussen betrouwbaarheid en praktische haalbaarheid. Informatie over de minimale eisen voor de uitvoering van de enquête vindt u in dit hoofdstuk.

Om de benodigde gegevens te verzamelen is slechts een enquête met een beperkt aantal vragen nodig over het reispatroon van de werknemer in de voorgaande week. Aan de hand van de antwoorden kunt u de vereiste jaartotalen berekenen. Het is mogelijk om de enquête zelf binnen uw organisatie uit te voeren, waarbij deze handleiding gedetailleerde informatie biedt voor elke stap. ➤ Bijlage 4 bevat een voorbeeld van deze enquête. Als alternatief kunt u ook ondersteuning vragen voor het gehele proces of voor specifieke onderdelen. Bijvoorbeeld door het uit te besteden aan een extern bureau. De informatie in deze handleiding geeft u dan inzicht in wat u nodig heeft van zo'n bureau.

Wat haalt u op met een enquête?

Veel werknemers zullen een wisselend reispatroon hebben: de ene week gaan ze met de fiets naar het werk, de andere week met de auto, soms gaan ze met de fiets naar het station en dan verder met de trein, of zij werken thuis. De enquête gaat als volgt met deze situaties om:

- Het vraagt de werknemer naar het belangrijkste vervoermiddel dat op die dag is gebruikt: het vervoermiddel waarmee de grootste afstand is afgelegd.
- De werknemer moet zijn dagelijkse mobiliteit beschrijven, inclusief dagen waarop niet gereisd wordt (zoals bij thuiswerken).
- Vervoerskeuzes van de werknemer kunnen verschillen tussen de week waarin de enquête wordt afgenomen en de week ervoor. Als de enquête wordt gehouden over een 'normale week' zal het totaal over alle werknemers voldoende representatief zijn. Zie hiervoor de instructies bij het houden van de enquête.

Het proces om de enquête te gebruiken voor de rapportage bestaat uit vier stappen:

1. Methode vaststellen
2. Opstellen enquête
3. Uitzetten van de enquête – Hoe?
4. Analyseren van de resultaten en berekenen jaartotalen

1. Methode vaststellen

Voor de enquête kunt u gebruik maken van een extern bureau. Bij het selecteren van een bureau kunt u deze handreiking gebruiken voor de offerte(s) die u uitvraagt. U kunt ook de enquête zelf binnen uw organisatie uitzetten.

Zelf de enquête uitzetten

Als u de enquête zelf wilt uitvoeren, raden wij u aan dit digitaal te doen. Dit bespaart veel tijd en moeite in vergelijking met een papieren enquête. De antwoorden van de werknemers worden direct in een database opgeslagen waar u toegang tot heeft. Er zijn kant-en-klare pakketten beschikbaar voor deze methode. Bij het gebruik van een papieren enquête moet u de resultaten handmatig verwerken in een spreadsheet. Ook het verspreiden en verzamelen van de enquêtes kost extra tijd en moeite.

Tip!

De enquêtevragen zijn wellicht toe te voegen aan al bestaande enquêtes binnen uw organisatie, bijvoorbeeld een werknemerstevredenheidonderzoek. Dit is een manier om uw werknemers minder te belasten met enquêtes en de respons te verhogen.

2. Opstellen enquête

In de enquête wordt de werknemer gevraagd aan te geven hoe hij in de voorgaande week naar het werk is gereisd. De werknemer moet dit voor elke werkdag invullen. Als de werknemer thuis werkte of niet werkte, hoeft hij voor de rapportage niks in te vullen (al is het handig wel te weten of iemand thuiswerkte of vrij had). Om uit te rekenen hoeveel kilometers er in een jaar gereisd worden, zijn de volgende gegevens nodig:

1. Postcode woonlocatie, vier cijfers en twee letters (PC6)
2. Postcode werklocatie (standplaats PC6)
3. Woon-werkafstand *heen en terug* (de meest gebruikelijke reisafstand tussen woonlocatie en werklocatie)
4. Hoofdvervoermiddel voor de woon-werkmobiliteit. Dit is het vervoermiddel waarmee de grootste afstand wordt afgelegd.
5. Indien van toepassing: wordt de auto of fiets beschikbaar gesteld door de werkgever (privébezit of lease). Dit is nodig om het aantal kilometers te bepalen voor de correctie op woon-werk- leasekilometers (zie [📄](#) hoofdstuk 3).

Bijlage 4 bevat een voorbeeldenquête met instructie. In de bijlage wordt ook ingegaan op aanpassingen in de vraagstelling die nodig zijn bij sommige uitzonderingen.

Berekenen reisafstand

De enquête zal de werknemer bij het invullen over het algemeen weinig problemen opleveren. Alleen voor het onderdeel 'reisafstand' zal de werknemer niet direct de gegevens paraat hebben. De volgende methoden zijn daarvoor beschikbaar:

1. De werknemer kan zijn eigen reisafstand berekenen. Daarvoor zijn gratis routeplanners beschikbaar. De volgende uitgangspunten zijn belangrijk bij het berekenen van de afstand:
 - De PC6 (dus de volledige postcode: 1011 AA) dient als input en kan worden aangevuld met de meer exacte adresgegevens.
 - De werknemer selecteert vervolgens het gebruikte vervoermiddel. Het programma berekent dan de afstand.
 - De verkregen afstand vermenigvuldigt de werknemer vervolgens met twee om de heen- en terugreis te berekenen. Soms kan dit in de routeplanner ook opgegeven worden.

Het is belangrijk om de punten die hierboven staan in de instructies voor de werknemer op te nemen. Maak de instructies zo duidelijk en praktisch mogelijk zodat de werknemer geen vragen mist en alles goed invult.

2. De tweede methode legt de verantwoordelijkheid voor het berekenen van de afstand bij u als werkgever. Dit kan op basis van de in de enquête ingevulde postcodes voor woonlocatie en werklocatie. Ook kunt u een koppeling leggen met de woon-werkafstanden die mogelijk al in uw administratie zijn opgenomen.

Uiteindelijk heeft u voor de berekening van de jaarkilometers de dubbele reisafstand nodig (heen en terug). U kunt het berekenen van de dubbele afstand aan de werknemer overlaten of zelf na afloop de correctie toepassen. Verwarring over wie wat heeft meegerekend, moet u echter voorkomen. Het is daarom aan te raden de postcode van herkomst en bestemming te registreren zodat achteraf duidelijk is of een correctie nodig is.

3. Uitzetten van de enquête – Hoe?

We gaan ervan uit dat u de enquête programmeert tot digitale enquête (of dit laat doen door een extern bureau). De link naar de enquête kunt u verspreiden via een uitnodiging per e-mail. Als u elke werknemer een aparte link stuurt voor de enquête, dan kunt u specifiek een herinnering sturen naar degenen die het nog niet hebben ingevuld. Dit is handig als niet genoeg mensen hebben gereageerd.

De enquête is bedoeld voor alle “vaste” werknemers met een arbeidscontract van 20 uur of meer per maand (zoals gedefinieerd in paragraaf 2.2), en niet voor de oproepkrachten en werknemers die intern zijn gedetacheerd.

Aan hoeveel mensen stuur ik de enquête?

Niet alle werknemers vullen meestal een enquête in en dat is oké. Het is wel belangrijk dat u genoeg reacties krijgt die goed en representatief zijn. Om dit vast te stellen kunt u de volgende drie stappen doorlopen:

1. Neem het aantal werknemers van uw organisatie op het peilmoment 1 januari (dit wordt de populatie genoemd).
2. Bereken de respons, ofwel het aantal ingevulde enquêtes dat u minimaal retour moet ontvangen zodat de gegevens representatief zijn voor uw organisatie. U kunt hiervoor een steekproefcalculator gebruiken. U moet hierbij rekening houden met een foutmarge van de enquête, deze wordt meestal op 2% gehouden. Daarnaast is het betrouwbaarheidspercentage belangrijk. Hiervoor wordt meestal 95% gehanteerd.
3. Bepaal nu of u de enquête onder uw gehele personeel moet uitzetten of dat een steekproef (de minimaal berekende respons) voldoende is. Normaal gesproken kunt u de enquête onder al uw werknemers (de gehele populatie) verspreiden. In complexe organisaties is dat soms niet mogelijk of wenselijk. U houdt dan de minimale steekproefgrootte aan.

Tip!

Op <https://nl.surveymonkey.com/mp/sample-size-calculator/> of <https://www.steekproefcalculator.com/steekproefcalculator/> vindt u een voorbeeld van steekproefcalculators.

Rekenvoorbeeld

U bent een werkgever met 350 werknemers (op 1 januari van het jaar berekend). U hanteert de betrouwbaarheidsmarge van 95% en foutmarge van 2%. Uw respons moet dan 306 werknemers groot zijn.

Heeft u een organisatie met 15.000 werknemers en u hanteert een betrouwbaarheidsmarge van 95% en 2% foutmarge, dan is de benodigde respons voor de enquête om betrouwbare gegevens te kunnen leveren, 2.070 werknemers.

Uitzetten enquête - Wanneer?

Het reisgedrag van mensen die van huis naar werk gaan verandert afhankelijk van het seizoen, het weer, de vakanties en feestdagen. Daarom is het beste moment om een enquête te houden tijdens de maanden maart-mei of september-november. Er zijn dan minder feest- of vakantiedagen en een gemiddeld weerpatroon. Het is ook slim om elk jaar in dezelfde maand de enquête te houden, zodat u de resultaten door de jaren heen kunt vergelijken.

Soms heeft een werknemer in de week waarover hij rapporteert misschien een ander reispatroon gehad dan normaal. Dit is niet erg als het maar voor een paar werknemers geldt. Omdat de enquête meestal gericht is op veel werknemers, heeft dit weinig invloed op het totaal. Als u zich toch zorgen maakt, kunt u de werknemer laten weten dat uitgegaan mag worden van een gemiddelde werkweek. Dit kunt u bijvoorbeeld vermelden in de uitnodiging voor de enquête of in de enquête zelf.

4. Analyseren van de resultaten en berekenen jaartotalen

Wanneer u de resultaten van de enquête krijgt, krijgt u een bestand met de ruwe antwoorden erin. U moet dan controleren of er geen rare dingen in staan, zoals fouten in afstand of antwoorden die niet mogelijk zijn. Nadat u deze fouten heeft aangepast, kunt u het bestand gebruiken om de jaarkilometers te berekenen.

Om de jaartotalen voor de rapportage te berekenen doorloopt u de volgende stappen:

1. U gaat eerst na of de enquêtes juist en volledig zijn ingevuld. Is dit niet het geval, dan kunt u correcties doorvoeren. Veiligheidshalve doet u dat in een kopie van het originele bestand zodat de enquête-antwoorden behouden blijven.
2. Maak een tabel met het totaal aantal kilometers per vervoerswijze; u telt per vervoerswijze/ brandstoftype de kilometers op, zoals die in de enquête zijn ingevuld. Dit zijn de ruwe weektotalen. De meeste spreadsheetprogramma's bieden op vrij eenvoudige wijze de mogelijkheid om zo'n tabel te maken (vaak 'draaitabel' genoemd).
3. Vermenigvuldig deze ruwe weektotalen met 45 om de ruwe jaartotalen te krijgen. Bij een dergelijke berekening gaan we uit van gemiddeld 45 werkweken in een jaar. U heeft nu de jaarkilometers van degenen die de enquête hebben ingevuld.
4. Deel vervolgens de jaartotalen door het aantal werknemers dat de enquête heeft ingevuld. Dit vermenigvuldigt u met het totaal aantal werknemers op het peilmoment (1 januari van het jaar waarin u de enquête houdt). U heeft nu de jaarkilometers van alle werknemers die onder de rapportageverplichting vallen.

U vindt hieronder een rekenvoorbeeld dat bij deze stappen kan helpen.

Voorbeeld om jaartotalen te berekenen uit enquêterespons		Aantal werknemers Respons	350 306
	Weekkilometers uit enquête	Ruwe jaarkilometers (* 45)	Correctie op totaal werknemers (x/306*350) = resultaat
1. Auto, benzine	10.000	450.000	514.706
2. Auto, diesel			
3. Auto's die behoren tot de (plug in) hybrides			
4. Auto, 100% elektrisch	1.200	54.000	61.765
5. Auto, overige brandstoffen			
6. Motorfiets, benzine/diesel	500	22.500	25.735
7. Motorfiets, elektrisch			
8. Bromfiets/scooter, benzine			
9. Bromfiets/scooter, elektrisch (incl. speed-pedelec)			
10. (e-)Fiets en lopen	750	33.750	38.603
11. Openbaar vervoer (grootste afstand)	8.000	360.000	411.765
Totaal kilometers	20.250	911.250	1.052.574

6.4 Gegevensverzameling via registratiesystemen

De tweede methode voor het verzamelen van gegevens over woon-werkmobiliteit is via het gebruik van eigen registratiesystemen. Er zijn twee mogelijkheden:

1. Via de app of platform van een mobiliteitskaart;
2. Via declaraties van alle gemaakte woon-werkreizen.

In al andere gevallen is het gebruik van een enquête aan te raden (zie [📄](#) paragraaf 6.3).

Registratie via app of mobiliteitskaart

Er komen steeds meer dienstverleners op de markt die woon-werkmobiliteit kunnen registreren, eventueel gekoppeld aan een financiële afhandeling. De administratie van de reizen van uw werknemers verloopt dan via een app of mobiliteitskaart. Sommige dienstverleners zijn op de hoogte van de rapportageverplichting. Zij kunnen u dan waarschijnlijk een jaaroverzicht met de gevraagde uitsplitsing leveren. Als het gaat om zakelijke mobiliteit, lees dan de toelichting over de mogelijkheden en aandachtspunten in hoofdstuk 4.

Bij het gebruik van een app of mobiliteitskaart voor woon-werkmobiliteit zijn een aantal situaties te onderscheiden:

- De app of kaart wordt door alle werknemers van uw organisatie gebruikt. Als uw dienstverlener de gegevens uitgesplitst kan aanleveren kunt u deze direct gebruiken.
- De app of kaart wordt slechts door een speciale groep gebruikt. Bijvoorbeeld door werknemers die meedoen aan een pilot gericht op duurzaamheid. U kunt deze gegevens dan niet gebruiken. Ze geven geen goede vertegenwoordiging van uw organisatie.
- Als niet iedereen er gebruik van maakt maar er ook geen sprake is van een speciale groep, kunt u de gegevens van deze groep wel gebruiken als vertegenwoordiging voor al uw werknemers. U kunt dit op dezelfde manier doen als bij het verwerken van de respons van de enquête. Zie het vorige rekenvoorbeeld.

Declaraties van werkelijke reizen

In sommige organisaties declareren werknemers hun kosten voor woon-werkmobiliteit. Is dit bij u het geval, dan heeft u de beschikking over alle gegevens die noodzakelijk zijn voor de rapportageverplichting. Het maakt voor deze verplichting niet uit of de declaraties op dag-, week- of maandbasis zijn gebaseerd, zolang het maar mogelijk is een jaartotaal naar vervoermiddel, brandstoftype en kilometers te generen.

Deze methode verloopt verder op dezelfde manier als in hoofdstuk 5 (declaraties) is beschreven.

Let wel op:

- ➔ Op de declaratieformulieren staat meestal nog niet vermeld welk soort brandstof en type voertuig er is gebruikt. Dit moet aangepast worden. Soms wordt deze aanpassing automatisch gedaan door de dienstverlener, maar soms moet u dit zelf doen.
- ➔ Als het declaratieformulier niet aangeeft of het om woon-werkmobiliteit of zakelijke ritten gaat, moet er ook een extra aanpassing worden gedaan in de formulieren.

Tot slot: inzet dienstverleners

Het verkrijgen van een totaalbeeld voor woon-werkmobiliteit lijkt ook mogelijk als u zelf de verschillende bronnen gaat combineren. Bijvoorbeeld: metingen parkeerterrein en fietsenstalling optellen bij aantal OV-abonnementen. We raden het combineren van verschillende bronnen in algemene zin af omdat dit kan leiden tot dubbelstellingen of grote gaten. Deze laatste moeten dan met een enquête alsnog gedicht worden.

Sommige bedrijven die mobiliteitsoplossingen aanbieden, kunnen u helpen om desondanks de verschillende gegevens wel op een betrouwbare wijze te verzamelen en een overzicht te maken voor een nauwkeurige rapportage.

Wat ná de rapportage- verplichting

Aan de hand van de vorige hoofdstukken heeft u alle gegevens voor de jaarlijkse rapportageverplichting kunnen verzamelen. Vóór 1 juli van ieder jaar dient u de gegevens over het afgelopen jaar in via het digitaal formulier [↗](#) bij RVO. U ontvangt direct na het indienen een rapportage. Hierop staan de door u ingediende gegevens met de daarbij behorende CO₂-uitstoot. Dit geeft u inzicht in de duurzaamheid van de mobiliteit van uw werknemers. U krijgt via deze rapportage ook algemene tips en adviezen hoe u de duurzaamheid kan verbeteren en wie u daarbij kan helpen. In uw regio zijn netwerken waar u gratis advies kunt aanvragen. In [↗](#) bijlage 5 staat een overzicht van deze netwerken. Op zowerkthet.nl [↗](#) vindt u concrete informatie over het verduurzamen van uw mobiliteit, met inspirerende voorbeelden.

Uw gegevens en de doorrekening worden vanaf 2025 automatisch doorgestuurd aan de omgevingsdienst. Dit is de omgevingsdienst waar de hoofdvestiging van uw organisatie zich bevindt. De omgevingsdienst ziet erop toe dat uw organisatie voldoet aan de rapportageverplichting. Maar kijkt ook of uw gegevens kloppen. Het is daarom belangrijk dat u alle onderliggende administratie voor een controle bewaart. Op dit moment zijn er met de lokale overheden nog geen afspraken gemaakt over de bewaartermijnen.

In 2026 bekijkt het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat of de CO₂-uitstoot van alle werkgevers in Nederland samen onder het CO₂-uitstootplafond is gebleven. Als dit zo is blijft het bij de jaarlijkse rapportageverplichting. Werkgevers krijgen dan geen maximale CO₂-uitstoot opgelegd. Als het uitstootplafond wél wordt overschreden dan krijgen werkgevers een maximale CO₂-uitstoot opgelegd. Dit geldt als maximale waarde voor iedere werkgever en zal werkgevers die daarboven zitten tot actie dwingen. Werkgevers moeten daar uiterlijk in 2030 aan voldoen.

Bijlagen

1. Begrippenlijst rapportageverplichting
2. Opzet van het digitaal formulier (voorbeeld)
3. Toelichting rekenmethode CO₂-uitstoot
4. Voorbeeldenquête woon-werkmobiliteit
5. Overzicht regionale netwerken mobiliteit

1. Begrippenlijst rapportageverplichting

- **AVG** (Algemene Verordening Gegevensbescherming): het geldend wettelijk kader voor het goed omgaan met persoonsgegevens.
- **Cafetariamodel/uitruil**: keuzemodel arbeidsvoorwaarden waarbij werknemers zelf hun arbeidsvoorwaardenpakket kunnen samenstellen.
- **Gedetacheerde**: iemand die werk verricht bij een andere werkgever en op een andere standplaats dan de werkgever waarmee hij een arbeidscontract heeft.
- **Handelsregisternummer**: nummer waarmee een onderneming of rechtspersoon staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel.
- **Het Besluit CO₂-reductie werkgebonden personenmobiliteit**: regelgeving waarmee regels (o.a. over de rapportageverplichting) worden opgenomen in hoofdstuk 18 van het Besluit activiteiten leefomgeving.
- **Jaarrapportage**: rapportage die een werkgever elk jaar indient via het digitaal formulier en die de gegevens bevatten over een geheel jaar.
- **Mobiliteitsdiensten**: diensten die mobiliteitsdienstverleners aanbieden aan werkgevers, zoals lease-auto's, OV-contracten of reizigersapps.
- **Digitaal platform**: faciliteit van RVO voor het verstrekken van gegevens voor de rapportageverplichting, het doorleveren van de gegevens aan de omgevingsdiensten en het berekenen van de CO₂-uitstoot.
- **Online formulier**: gedeelte van het online platform dat een werkgever gebruikt om gegevens over werkgebonden personenmobiliteit te verstrekken.
- **Populatie**: de gehele groep aan personen die in een onderzoek centraal staat. In dit geval zijn het alle werknemers van de organisatie.
- **Reizigerskilometer**: verplaatsing van een werknemer over een afstand van 1 km.
- **Respons**: Dat deel van de steekproef dat gereageerd heeft op de uitnodiging om deel te nemen aan de enquête. Aan de respons stel je de eis dat die representatief en voldoende groot moet zijn.
- **Standplaats**: plek waar een werknemer normaal gesproken zijn werk verricht, vaak vastgelegd in zijn of haar arbeidscontract.
- **Steekproef**: selectie van de populatie die zodanig gekozen is dat ze de populatie zo goed mogelijk weerspiegelt.
- **Uitzendbeding**: bepaling in een uitzendovereenkomst die onmiddellijke opzegging mogelijk maakt.
- **Uitzendkracht**: iemand die werk verricht bij een andere werkgever en op een andere standplaats dan de werkgever waarmee hij een contract heeft. Dat contract kan vele vormen aannemen en een uitzendbeding bevatten.
- **Vervoerswijze**: de typen vervoersvormen die voor de rapportageverplichting onderscheiden worden in verband met de grote verschillen in CO₂-uitstoot. Voor de vervoerswijzes auto, motorfiets en bromfiets worden verschillende brandstoftypen onderscheiden.
- **Voertuigkilometer**: verplaatsing van een voertuig over een afstand van 1 kilometer.
- **Werkgever**: onderneming of rechtspersoon (ook publieke rechtspersonen als een gemeente) die onder een uniek handelsregisternummer staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel en 100 of meer werknemers telt.
- **Werknemer**: degene die krachtens arbeidsovereenkomst, anders dan een uitzendovereenkomst als bedoeld in artikel 7:690 van het Burgerlijk Wetboek met een beding als bedoeld in artikel 7:691, tweede lid, van dat wetboek, of publiekrechtelijke aanstelling is gehouden tot het verrichten van ten minste 20 uur betaalde arbeid per maand voor een onderneming of rechtspersoon.
- **Woon-werkmobiliteit**: reizen van werknemers tussen de woon- of verblijfplaats van de werknemer en de locatie waar de arbeid pleegt te worden verricht. Zie ook Besluit CO₂-reductie werkgebonden personenmobiliteit en nota van toelichting.
- **Zakelijke mobiliteit**: reizen van werknemers in het kader van de dienstbetrekking, met uitzondering van woon-werkmobiliteit. Zie ook Besluit CO₂-reductie werkgebonden personenmobiliteit en nota van toelichting.

2. Opzet van het digitaal formulier (voorbeeld)

Startpagina

Relatiegegevens

Contactgegevens

Algemeen

Zakelijke lease en/of eigen wagenpark

Zakelijk verkeer via mobiliteitsdiensten

Declaraties zakelijk verkeer

Woon-Werk Totaal

Woon-Werk Vestigingen

Controleren

Verplichte vragen zijn aangegeven met *

Algemeen

Bood u uw werknemers in 2022 voorzieningen of vergoedingen aan voor zakelijk verkeer en/of woon-werk verkeer (bijvoorbeeld een lease auto, een mobiliteitskaart, mogelijkheid om reiskosten te declareren)? * Ja i

Wilt u vrijwillig gegevens invoeren? * Ja i

Aantal werknemers op 1 januari 2022 van alle vestigingen in Nederland met hetzelfde KVK-nummer. * 120 i

Was er in uw organisatie in 2022 sprake van woon-werk verkeer? * Ja i

Was er in uw organisatie in 2022 sprake van zakelijk verkeer? * Ja Nee i

Verplichte vragen zijn aangegeven met *

Zakelijke lease en/of eigen wagenpark

Op dit tabblad vult u voor de verschillende vervoermiddelen het totaal aantal kilometers in dat in het rapportagejaar voor zakelijk verkeer is gered, met vervoermiddelen die zijn geleased of die eigendom zijn van de organisatie. Op dit tabblad hoeft u geen kilometers in te vullen die voor privé gebruik zijn gemaakt en ook hoeft u hier geen woon-werk kilometers op te geven. Voor woon-werk kilometers is een apart tabblad in het formulier beschikbaar. Voor meer informatie raadpleeg de Handreiking gegevensverzameling.

Is bij het zakelijk verkeer in 2022 gebruik gemaakt van vervoermiddelen die zijn geleased en/of die in eigendom zijn van de organisatie? * Ja i

Van welke vervoermiddelen in de lease en/of het eigen wagenpark is gebruik gemaakt? * i

- Auto's die op benzine of diesel rijden
- Auto's die behoren tot de (plug-in) hybrides
- Auto's die 100% elektrisch zijn (batterij of waterstof)
- Auto's die op andere brandstof rijden (LPG, aardgas/CNG, bio-CNG, E85 of HVO 20/30/100)
- Motorfietsen die op benzine of diesel rijden
- Motorfietsen die 100% elektrisch zijn
- Bromfietsen of scooters die op benzine of diesel rijden
- Bromfietsen of scooters die 100% elektrisch zijn (Inclusief speed-pedelec)
- (e-)Fietsen (leasefietsen en/of dienstfietsen, geen speed-pedelec)

3. Toelichting rekenmethode CO₂-uitstoot

Op het formulier wordt automatisch berekend hoeveel CO₂-uitstoot er is voor het vervoermiddel dat u heeft gebruikt. Alleen de uitstoot van brandstof die u heeft gebruikt tijdens de rit wordt meegerekend (Tank-To-Wheel). De uitstoot van brandstofwinning en productie wordt niet meegerekend. Het formulier gebruikt een kengetal dat laat zien hoeveel CO₂ er per reizigerskilometer wordt uitgestoten door het vervoermiddel en het type brandstof. Deze kengetallen worden jaarlijks bepaald door onderzoeks- en adviesbureau CE Delft. Dit gebeurt in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en is in overeenstemming met het Klimaatakkoord.

In de tabel hiernaast staan de kengetallen voor 2022.

Het digitaal formulier berekent niet alleen de CO₂-uitstoot van een auto, maar kijkt ook naar het gemiddeld aantal mensen dat in een auto zit tijdens een rit. In Nederland is dit gemiddelde in 2023 vastgesteld op afgerond 1,07 personen. Het aantal kilometers dat de auto aflegt wordt eerst vermenigvuldigt met 1,07 en daarna met het CO₂-kengetal (waarde) van de brandstof.

Bij alle andere vervoermiddelen dan de auto is dit niet van toepassing en zijn de geregistreerde kilometers direct ‘reizigerskilometers’.

Declaraties van zakelijke reizen die met een zelf gekocht kaartje of met een privé ov-chipkaart zijn gemaakt, zijn in euro’s. Om de euro’s om te rekenen naar kilometers heeft onderzoeks- en adviesbureau CE Delft uitgerekend dat reizen met het openbaar vervoer per kilometer gemiddeld 15 eurocent kost. Dit betekent dat met iedere euro die in het ov is besteed, afgerond 6,67 kilometer is afgelegd. Als u het aantal hele euro’s invult rekent het formulier dit automatisch om naar kilometers en vervolgens naar CO₂-uitstoot.

Kengetallen 2022 voor berekeningen	Waarde	Eenheid
Bezettingsgraad personenauto's		
Gemiddeld aantal personen per auto	1,07	personen per auto
Emissies per reizigerskilometer		
Auto benzine	139	gCO ₂ /rkm
Auto diesel	154	gCO ₂ /rkm
Auto plug-in hybride	85	gCO ₂ /rkm
Auto 100% elektrisch	0	gCO ₂ /rkm
Auto andere brandstoffen	109	gCO ₂ /rkm
Auto LPG	149	gCO ₂ /rkm
Auto aardgas / CNG	128	gCO ₂ /rkm
Auto bio-CNG	0	gCO ₂ /rkm
Auto E85	32	gCO ₂ /rkm
Auto HVO20 / HVO30	116	gCO ₂ /rkm
Auto HVO100	0	gCO ₂ /rkm
Motorfiets benzine of diesel	92	gCO ₂ /rkm
Motorfiets 100% elektrisch	0	gCO ₂ /rkm
Bromfiets of scooter benzine	59	gCO ₂ /rkm
Bromfiets of scooter 100% elektrisch	0	gCO ₂ /rkm
(e-)Fietsen	0	gCO ₂ /rkm
Openbaar vervoer	3	gCO ₂ /rkm
Gereisde kilometers per euro		
Kilometers per euro in ov	6,67	km per euro

4. Voorbeeldenquête woon-werkmobiliteit

Het figuur hiernaast toont een voorbeeldenquête die u kunt gebruiken. Met deze enquête kunt u aan de nodige gegevens komen over de woon-werkmobiliteit van al uw werknemers. Door gebruik te maken van uittrekbare menu's wordt het invullen van de gegevens voor uw werknemer gemakkelijk.

De blauwe kaders in het voorbeeld hiernaast bevatten instructies voor degene die de enquête uitzet. De overige instructies zijn voor de werknemer zelf. U kunt de enquête apart uitzetten of toevoegen aan een bestaande enquête (zoals bijvoorbeeld een werknemerstevredenheidsonderzoek).

Dit voorbeeld gaat uit van onderstaande situatie:

- Alle werknemers spreken Nederlands. Als dit niet het geval is, dan raden wij aan om de enquête te vertalen naar de taal die nodig is.
- Werknemers die naar verschillende werkplekken reizen, kiezen de locatie waar ze het vaakst heen gaan als standaardlocatie voor die week.

Het is belangrijk dat werknemers geen tegenstrijdige antwoorden geven in de vragenlijst. Een werknemer geeft bijvoorbeeld aan dat hij op maandag niet naar kantoor gaat, maar geeft ook aan dat hij op maandag met de auto reist. Om dit te voorkomen, kunt u de vragenlijst zo instellen dat de werknemer geen vervoermiddel kan kiezen als hij heeft aangegeven dat hij niet reist.

Voorbeeldenquête woon-werkmobiliteit

In deze enquête wordt u gevraagd hoe u de afgelopen week naar het werk bent gekomen. Kies een andere week als de afgelopen week speciale dagen kende of als u zelf niet kon werken.

1. Wat is de postcode van uw woonadres (*vier cijfers en twee letters*)

2. Wat is de postcode van het werkadres waar u de afgelopen week het meest aanwezig was (*vier cijfers en twee letters*)

3. Bereken nu de kortste reisafstand tussen woonadres en werkadres en vermenigvuldig met 2 (*heen en terugafstand*)

4. Hoe zag uw woon-werkreis er de afgelopen week uit?

Maandag

*** dag

Zondag

5. Heeft u bij uw woon-werkreis gebruik gemaakt van een lease-voertuig?

Ja Nee

Als werkgever kunt u de postcodes van de meest voorkomende standplaatsen al meegeven. 2

U geeft hier aan welke routeplanner hiervoor gebruikt kan worden. 3

Dit zijn de minimum categorieën waar een jaartotaal voor berekend moet worden. U kunt het aantal categorieën natuurlijk naar eigen behoefte uitbreiden. Zo zou u 'ik werkte thuis of ik werkte deze dag niet' kunnen splitsen. 4

1. Auto benzine
2. Auto diesel
3. Auto's die behoren tot de (plug in) hybrides
4. Auto 100% elektrisch
5. Auto overige brandstoffen
6. Motorfiets benzine/ elektrisch
7. Motorfiets elektrisch
8. Bromfiets/ scooter benzine
9. Bromfiets/ scooter elektrisch (inclusief speed-pedelec)
10. Fiets of e-bike of lopen
11. Openbaar vervoer (grootste afstand)
12. Geen; ik werkte thuis of niet

Deze vraag kunt u weglaten als uw organisatie niet over geleaste voertuigen beschikt. 5

5. Overzicht regionale netwerken mobiliteit

Regionale netwerken

Nederland beschikt over een nationaal dekkend systeem van regionale werkgeversnetwerken. Zij kunnen u helpen bij het verduurzamen van uw mobiliteit. Ze bieden u ook de mogelijkheid in contact te komen met andere werkgevers die ook bezig zijn met duurzaamheid. Samen kunnen jullie elkaar helpen en tips geven.

Stad	Werkgevers	Website
Groningen	Groningen bereikbaar	https://www.groningenbereikbaar.nl/
Friesland	WerkSlimReisslim	https://www.werkslimreisslim.nl/
Drenthe	Drenthereistduurzaam	https://www.provincie.drenthe.nl/drenthereistduurzaam/
Overijssel	Overijssel Bereikbaar	https://overijsselonderweg.nl/
Gelderland	Groene Metropoolregio (*)	https://www.groenemetropoolregio.nl/
Flevoland	Zie Noord-Holland	
Noord-Holland	Breikers	https://wijzijnbreikers.nl/over-ons/
Zuid-Holland	Zuid-Holland Bereikbaar	https://zuidhollandbereikbaar.nl/contact/
Noord-Brabant	Brabants Mobiliteitsnetwerk; Smartwayz	https://www.brabantmobiliteitsnetwerk.nl/
Utrecht	Goed op weg	https://goedopweg.nl/
Limburg	Zuid-Limburg Bereikbaar Midden-Limburg Bereikbaar	https://www.zuidlimburgbereikbaar.nl/ https://www.middenlimburgbereikbaar.nl/

(*) SSO Arnhem Nijmegen, Foodvalley, Rivierenland, Achterhoek, Noord-Veluwe, Corridor A50

Het regionale werkgeversnetwerk voor Zeeland is nog in oprichting.

Websites

Op <https://zowerkthet.nl/> vindt u concrete informatie over het verduurzamen van uw mobiliteit, met inspirerende voorbeelden.

Colofon

Deze handreiking is gemaakt in opdracht van:

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Postbus 20901 · 2500 EX Den Haag

Heeft u vragen over de handreiking of het formulier?

Neem dan telefonisch contact op met 088 042 42 42
(klantcontactcentrum Rijksdienst voor Ondernemend Nederland)

Het klantcontactcentrum van RVO is bereikbaar op werkdagen van 08:30 tot 17:00 uur.
Tussen 8:30 en 12:00 uur en tussen 14:00 en 17:00 uur zijn de wachttijden het kortst.